

вільну, сильну, освічену, незалежну, прогресуючу Україну, яку він так любив і за яку віддав себе у жертву.

Вічна та світла пам'ять і слава Герою!

Микола Бармак (Тернопіль)

ЛЮДИ-ТИТАНИ. ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА БРОСЛАВСЬКОГО

Є люди, які – як світло: коли вони зникають, стає темно. Коли йде важлива у твоєму житті людина, коли зникає хтось, з ким ти йшов своєю життєвою дорогою, – зникає цілий світ, частина тебе. Це нестерпно боляче, бо емоційний зв'язок залишається. Хочу віддати шану та схилити голову перед пам'яттю виняткової людини, чиє життя стало яскравим прикладом служіння – науці, суспільству та, найголовніше, Україні.

Можна стати героєм за збігом обставин, а можна жити щодня як Герой – без надмірного галасу та пафосу. Для мене Володимир Любомирович Брославський уже є ГЕРОЙ. Не знаю, якими ми будемо, коли закінчиться ця клята війна, але ми зобов'язані дякувати тим, хто пожертвував найдорожчим, і пам'ятати всіх, хто зробив ЧОЛОВІЧИЙ ВИБІР.

Володя був не просто науковцем, викладачем чи воїном. Він був цілісною, величною особистістю, у якій гармонійно поєдналися найкращі риси вчителя, що надихав, захисника, який не знав страху, друга, який завжди був поруч, і патріота, для якого Україна була понад усе. Як влучно сказав його бойовий побратим, речник 105-ї бригади Юрій Кульпа: «На жаль, світ покидають найкращі. Професіонал, патріот, людина з великої літери». Ці слова – не просто епітафія, а точна і гірка констатація масштабу нашої втрати.

З Володею я познайомився майже тридцять років тому, ще школярем. Як науковий керівник, допомагав готувати учнівську наукову роботу для обласного конкурсу Малої академії наук. Тему він обрав самостійно – «Січові стрільці на Бережанщині». Він блискуче підготував і захистив дослідження, ставши переможцем обласного етапу. А далі ми разом здійснювали одну з його головних мрій – стати істориком. Разом готувалися до вступу на історичний факультет, разом навчалися, писали курсові, обирали тему кандидатської дисертації, збирали матеріал, обговорювали, дискутували. Разом пройшли всі етапи підготовки та захисту дисертації.

У 2001 році він із відзнакою закінчив історичний факультет Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, а вже у 2007-му успішно захистив у вченій раді Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького кандидатську дисертацію «Аграрна політика російського царату на Правобережній Україні у 1793–1861 рр.: зміни у землеволодінні і землекористуванні». Це була не просто академічна робота – це був глибокий аналіз імперських механізмів окупації та гноблення, тих самих механізмів, яким він згодом протистояв зі зброєю в руках. Він не лише писав про те, як імперія забирала нашу землю, – він віддав життя, аби вона не змогла зробити це знову. У цьому був увесь Володя – людина, яка не бачила перешкод, а бачила справу, яку треба зробити. Він не просто знав історію – він її творив.

Володимир Любомирович пройшов шлях від студента до доцента кафедри історії України, від співробітника виховного відділу до начальника відділу у справах молоді. Його енергії вистачало на все: у 2012 році він створив освітній портал «Академія», з 2014-го очолював ГО «Інститут модернізації суспільства», був активним учасником проекту «Історія адвокатури України», а в 2018-му представляв університет на форумі в Китаї, ставши координатором Інституту Конфуція. Він був людиною дії – невтомним

організатором і лідером, який залишив по собі вагомий слід у житті університету та громадському секторі.

Його талант найповніше розкривався у студентській аудиторії. Студенти називали його «улюбленим викладачем» – і це не дивно, адже на його лекціях завжди було цікаво, а заняття ніхто не пропускав. Він умів говорити про складні речі просто і захопливо, запалюючи в молодих серцях іскру любові до знань та своєї землі. Володимир Любомирович умів гуртувати довкола себе прогресивну молодь і надихати її до розвитку, стаючи для багатьох не просто викладачем, а справжнім наставником.

Володя був м'яким зовні, але з неймовірним стрижнем бійця всередині. Він завжди був поруч, коли було найважче. Ми вчилися разом – він у мене, а я у нього.

Він постійно мріяв. Я дивувався його захопленням: комп'ютери, проєкти, бажання власноруч збудувати яхту для подорожей світом. Для нього не існувало «не можу» чи «не вмію». Він сам придумав і зробив пересувну пасіку на причепі. На жаль, «доброзичливці» вночі спалили цю унікальну конструкцію та все знищили...

Одна з останніх наших телефонних розмов була не про війну. Він ділився планами обробляти землю, працювати на щойно придбаному тракторі, побудувати дім, передати свої знання дітям Софійці та Святославчику, «набутися» з рідними та друзями. Ми довго говорили про плани на «після війни»...

Його шлях воїна почався не у 2022 році. Ще у 2015-му він добровільно мобілізувався, служив у 56-й Маріупольській бригаді, де за мужність був нагороджений почесним знаком «За вірцевість у військовій службі». З перших днів повномасштабного вторгнення він знову був у строю – у лавах 105-ї бригади ТрО. Його бойовий шлях пролягав через усю лінію фронту: він захищав небо над рідним Тернополем, виконував завдання у підрозділі контрдиверсійної боротьби, а згодом у мінометній батареї бився на Донбасі, Харківщині та Сумщині.

Признаюся, я не раз намагався відмовити його – спочатку у 2015-му, а потім у страшному лютому 2022-го... А він лише посміхався і казав, що МАЄ ЙТИ ЗАХИЩАТИ.

На війні, як і в університеті, він залишався Вчителем. Завдяки наполегливості пройшов шлях від рядового до офіцера – старшого лейтенанта мінометної батареї. Його побратим, історик Володимир Бірчак, сказав про нього слова, які пронизують до глибини душі: «Любомирович, ти був вчителем – і в університеті, і на війні. Ти був справжнім і турботливим командиром, але найголовніше – справжнім і щирим другом».

Він не просто був надійним і відважним – він доводив це щохвилини. Юрій Кульпа згадував одну з операцій: «Хорват» вів їх туди, де чекали свої, змінюючи маршрути під обстрілами. Раптом по рації: «Працює ОСА». Вони миттєво розвернулися, заїхали в ліс. Коли над ними завис ворожий дрон, Володимир, не вагаючись, відкрив вогонь, намагаючись збити його. Не давши ворогу скинути вантаж, вони рушили далі – іншим шляхом – і вже за кілометр були на місці. Ось таким був наш Володимир: спокійним, рішучим і завжди попереду».

Кажуть, героїзм – це не раптовий порив, а підсумок усього життя, найвища точка прояву цінностей, якими людина жила. Останній вчинок Володимира Брославського став доказом цієї істини. 20 вересня 2025 року його серце перестало битися. Він загинув, рятуючи пораненого побратима. У цьому вчинку – вся сутність Володі: бути поруч, коли потрібна допомога, підставити

плече, віддати все, навіть життя, заради іншого. Це квінтесенція його характеру, честі й людяності.

Він віддав життя, захищаючи не лише територію, а й найвищі людські цінності – братерство, честь і обов'язок. Його життя і його смерть стали для нас потужним, хоч і болісним, символом незламності духу.

За всіма його регаліями, посадами й бойовими заслугами стояла надзвичайно світла, добра й тепла людина. Володя був головною опорою для всієї родини – для мами, сестри Ірини та дружини Тетяни. Найглибший, невимовний біль ця втрата принесла саме їм. Неможливо знайти слова, щоб втамувати горе, яке впало на плечі його найрідніших. Ми можемо лише розділити цей біль, пропустивши через себе слова його дружини Тетяни: «Моє небо впало і розбилося. Загинув мій коханий чоловік, батько прекрасної донечки Софійки та чудового синочка Святославчика». Ці слова залишають нас безмовними.

Вони нагадують, що за кожним героїчним чином стоїть розбите небо найрідніших людей. І наш обов'язок – нести світло його пам'яті заради них: заради дружини, дітей, матері та сестри, які назавжди втратили найдорожче. Наш обов'язок – не дати цьому небу впасти остаточно. Ми маємо шанувати пам'ять Володі не лише сльозами, а діями: продовжувати його справу в аудиторіях, підтримувати його родину, боротися за ту вільну, сильну, освічену Україну, яку він так любив і за яку віддав життя.

Життя Володимира Брославського було цілісним і величним. Це – приклад служіння Україні на всіх фронтах, де він міг бути корисним: освітньому, науковому, громадському й військовому. Він був воїном світла, який боровся з темрявою – у знанні та на полі бою.

Наш святий обов'язок – берегти пам'ять про нього. Не просто пам'ятати, а продовжувати його справу. Наслідувати приклад мужності, честі й самопожертви.

Вічна слава Герою!

Андрій Кліш (Тернопіль)

ВОЛОДИМИР БРОСЛАВСЬКИЙ ЯК ОРГАНІЗАТОР НАУКИ

Володимир Брославський посідає помітне місце серед сучасних українських науковців та організаторів освітнього процесу, чия діяльність поєднує високий рівень наукової культури, видавничої ініціативи та вміння створювати інтелектуальні спільноти. Як керівник редакційно-видавничого центру «Літопис», він здійснив значний внесок у розвиток наукового книговидання в Україні. Під його керівництвом видавалися наукові збірники, монографії, навчальні посібники, матеріали конференцій, які сприяли популяризації вітчизняних наукових досягнень і забезпеченню доступу до якісної академічної літератури. Його редакційна діяльність відзначалася системністю, високими вимогами до наукового рівня текстів та ретельною увагою до академічної етики.

Володимир Брославський виступив також організатором ідейно-наукових платформ, серед яких особливо вагоме місце посідає цикл міжнародних конференцій «Проблеми та перспективи наук в умовах глобалізації». Цей науковий форум став місцем міждисциплінарного діалогу, де зустрічалися представники різних галузей знань – історії, філософії, педагогіки, економіки, культурології. Завдяки його зусиллям конференції набули статусу стабільного майданчика для обговорення актуальних тенденцій розвитку науки в глобальному контексті, сприяючи формуванню нової генерації дослідників, відкритих до інноваційних підходів і міжнародного співробітництва.